

Tárgytematika / Course Description

A bizonyítás aktuális kihívásai a bűnügyi tudományokban

N_DOB6

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Kovács Gábor

Félév / Semester: 2020/21/1

Beszámolási forma /

Assesment: Beszámoló (háromfokozatú)

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 20/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tantárgy célja:

A bizonyítás a bűnügyi tudományok egyik alapkérdése. Az angolszász jogokban általában önálló jogterület (law of evidence), míg a kontinentális jogban a büntető eljárásjog és a kriminalisztika rögzíti annak szabályait. Az utóbbi évtizedekben egyes bizonyítási eszközök értékelése terén alapvető változások következtek be. A bizonyítás eszközeinek és a bizonyítási eljárások eredményeinek értékelése komoly kihívás elé állítja a bűnügyi tudományok művelőjét. A bizonyítási eszközökből levont következtetés, vagy ténymegállapítás a jogalkalmazó feladata, azonban ez csak akkor lehet helyes, ha az alkalmazott módszerek lényegével és azok bizonyításban betöltött pontos szerepével tisztában van. A bizonyítás hibája szükség szerűen téves ítéletalkotáshoz vezet. A bizonyítás garanciális elemeinek újragondolása és a jogellenesen megszerzett bizonyítékok felhasználhatóságának problémája, továbbá a téves, vagy hibás bizonyítási eljárások miatt több országban átfogó reformokat vezettek be. Napjainkban a bűnüldözés és az igazságszolgáltatás működése egyre nagyobb mértékben támaszkodik az igazságügyi szakértők véleményére, közreműködésére. A természettudományok és a technika fejlődését ugyanakkor nem követi feltétlenül a jogszabályi környezet elvárt változása. A szakértői bizonyítás számos garanciális elemét vitatott. Európában országonként jelentősen eltérő szabályok vonatkoznak a bizonyítás eszközeire és módjára, eljárásjogi elemeire, garanciáira. Az egységesülő Európában jogos kíváncságot, hogy a tárgyi bizonyítási eszközök, személyek szakértői vizsgálatára vonatkozó szabályok egységesek legyenek. Ezt felismerve az EU Tanácsa egy egységes Európai Forenzikus Térség kialakítását határozta el.

Mindezekre figyelemmel a kurzus keretében a hallgatók a bizonyításra vonatkozó külföldi és hazai joganyag összehasonlítása, elemzése, illetve jogesetelemzés alapján tárhatják fel a terület alapkérdéseit.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

A tantárgy tematikája:

A bizonyítás elméletéről és gyakorlatáról

A bizonyítás fogalmának megközelítései és a jogtörténeti bizonyítási rendszerek

A bizonyíték fogalma, osztályozása

A közvetett bizonyítékokkal való bizonyítás

Az igazságügyi szakértői tevékenység mint „mikrobizonyítás”

A jogellenes bizonyítékok. A titkos bizonyítékok

A bizonyításelméleti alapfogalmak kategóriai jellege és viszonylagos elmaradottsága. A bizonyítás lényegének logikai, pszichikai, processzualis és gnoszeológiai megközelítése

A bizonyítás funkcionális és strukturális megközelítése

A bizonyítási rendszerek

Az angolszász és a kontinentális bizonyítási rendszer közötti különbségek

A bizonyíték lényegének megközelítése: a tények és adatok sajátos viszonyrendszere (dialektikája)

A bizonyíték fogalma és osztályozása

Bizonyítás közvetett bizonyítékokkal

A szakértői vizsgálatok és a „mikrobizonyítékok” problémái

A valószínűségek halmozódásának vizsgálata és értékelése

A jogellenes bizonyítékok főbb kérdései

A „titkos” bizonyítékok kényes kérdése

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

beszámoló

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Irodalom (kötelező és ajánlott):

TREMMEEL Flórián: Bizonyítékok a büntetőeljárásban, Dialog Campus

Kiadó Budapest-Pécs, 2006.

PYREK, K., M.: Forensic Science under siege. Elsevier Academic Press. 2007

REDMAYNE, M.: Expert evidence and criminal justice. Oxford University Press. 2001

[Siegel](#), J., A., (Ed), [Saukko](#), P.(Ed.): Encyclopedia of Forensic Sciences, Second Edition. Elsevier. 2013

KERTÉSZ Imre: A tárgyi bizonyítékok elmélete a büntető eljárásjog és a kriminalisztika tudományában, Budapest, 1972.

KIRÁLY Tibor: Büntetőítélet a jog határán (Tanulmány a perbeli valószínűségről). Budapest, 1972.
